

Utlåtande över halvtidsrapporten från den arbetsgrupp som bereder lagen om metropolförvaltningen

VD/3450/00.04

KN/TL/PH/NW

Finansministeriet har skickat ut en 16.4.2014 daterad begäran om utlåtande om halvtidsrapporten från den arbetsgrupp som bereder lagen om metropolförvaltningen. Begäran om utlåtande medföljer som bilaga.

I sitt strukturpolitiska program (29.8.2013) fastställde regeringen att metropolområdets konkurrenskraft ska säkerställas, segregation förhindras och planeringen och förverkligandet av markanvändningen, boendet och trafiken effektiviseras genom kommunsammanslagningar i området och genom att det sammansätts en metropolförvaltning till stöd för det. Högsta beslutsfattandeorgan i metropolförvaltningen ska vara ett fullmäktige som utses genom val.

I enlighet med riktlinjerna i regeringens strukturpolitiska program tillsatte finansministeriet den 4 oktober 2013 en arbetsgrupp med uppgift att bereda lagstiftningen kring metropolförvaltningen. Arbetsgruppen har bl.a. i uppgift att ta fram ett förslag till förvaltningsmodell för metropolförvaltningen samt förslag om ordnandet av finansieringen och beslutsfattandet och om metropolförvaltningens regionala avgränsning. Arbetsgruppen bereder också bl.a. förslag om vilka uppgifter metropolförvaltningen ska sköta. Arbetsgruppen ska överlämna sin slutrapport i form av en regeringsproposition senast den 15 september 2014. Enligt arbetsgruppens uppdragsbeskrivning ska den också avge en halvtidsrapport senast den 31 mars 2014.

Arbetsgruppens halvtidsrapport offentliggjordes den 1 april 2014. Halvtidsrapporten medföljer som bilaga. Halvtidsrapporten innehåller de möjligheter som arbetsgruppen kartlagt och arbetsgruppens preliminära förslag om hur metropolförvaltningen kunde bildas. Arbetsgruppen har i sin halvtidsrapport gjort bedömningen att metropolförvaltningen juridiskt kan genomföras antingen som självstyrelse på ett större förvaltningsområde än kommuner i enlighet med 121 § 4 mom. i grundlagen eller i form av en obligatorisk samkommun som har ett fullmäktige som utses genom val. Valet av juridisk modell för genomförandet påverkas bl.a. av hur omfattande och betydelsefulla uppgifter metropolförvaltningen tilldelas, hur omfattande finansiering som behövs och vilka rättsverkningar uppgifterna har på kommunerna, samkommunerna och andra intressegrupper i området.

I halvtidsrapporten presenteras två alternativa modeller för hur metropolförvaltningen kunde genomföras.

1. En modell med begränsad mängd uppgifter

- Metropolförvaltningen föreslås sköta åtminstone de uppgifter som behövs för att nå de uppställda målen. Uppgifterna är mestadels strategiska, endast delvis operativa.
- Som förvaltningsmodell kunde tillämpas en obligatorisk samkommun med ett fullmäktige som utses genom val.
- Finansieringsmodellen skulle utgöras av de betalningsandelar som anvisas kommunerna.
- Området behöver inte avgränsas alldeles snävt, i halvtidsrapporten föreslås att 16 kommuner skulle ingå i metropolförvaltningen.
- Val genomförs förslagsvis så att metropolområdet utgör en enda valkrets, men om man vill betona den regionala representationen är också andra modeller möjliga.

2. Den omfattande modellen

- Metropolförvaltningen föreslås i mer omfattande utsträckning sköta uppgifter som hör till dess verksamhetsområde. Uppgiftshelheten skulle bli så omfattande, mångsidig och funktionellt enhetlig som möjligt. Målet är också att olika uppgiftsområden skulle stödja varandra så effektivt som möjligt. Uppgifterna vore både strategiska och operativa.
- En ändamålsenlig förvaltningsmodell är självstyrelse på ett större förvaltningsområde än kommuner i enlighet med 121 § 4 mom. i grundlagen.
- Självständig finansieringsmodell. Arbetsgruppen föreslår att det ska bestämmas att metropolförvaltningen ska ha beskattningsrätt (inkomstskatt).

- Området skulle vara striktare avgränsat, i halvtidsrapporten har det föreslagits att 10 kommuner ska ingå i metropolförvaltningen (det s.k. kärnområdet).
- Metropolområdet utgör en enda valkrets.

Finansministeriet ber att de som ska ge utlåtanden, remissinstanserna, företar en utvärdering av förslagen i halvtidsrapporten och särskilt ger svar på följande frågor:

1. Halvtidsrapportens förslag om två alternativa sätt att genomföra metropolförvaltningen
 - 1 a. kan de föreslagna modellerna (alltså modellen med en begränsad mängd uppgifter och den omfattande modellen) svara på de särskilda utmaningarna inom metropolområdet också på längre sikt, och på ett sätt som ser till kommunernas och områdets bästa ur helhetsperspektiv?
 - 1 b. Vilken av de alternativa modellerna som remissinstansen anser vara mer ändamålsenlig när det gäller att genomföra metropolförvaltningen
 - 1 c. om ingendera av de modeller som arbetsgruppen föreslår bedöms vara ändamålsenlig ombes remissinstansen lägga fram ett alternativ till hur den metropolförvaltning som i enlighet med regeringens riktlinjer ska bildas kunde genomföras
2. Förslag som gäller båda modellerna samt en närmare bedömning av modellerna
 - 2 a. De uppgifter metropolförvaltningen föreslås ta hand om
 - 2 b. De föreslagna alternativen till hur förvaltningen och beslutsfattandet inom metropolförvaltningen ska ordnas (s.k. obligatorisk samkommun, självstyrelsesystem samt verksamhetsorgan eller annan organisering av förvaltningen)
 - 2 c. De föreslagna alternativen till hur val ska ordnas och invånarnas möjligheter till delaktighet säkerställas
 - 2 d. De föreslagna alternativen till områdesavgränsning
 - 2 e. De föreslagna alternativen till hur finansieringen ska ordnas
 - 2 f. De föreslagna modellernas kommunspecifika och regionala verkningar
3. Andra frågor och synpunkter som remissinstanserna vill lyfta fram.

Utlåtandena har ombetts bli inlämnade senast 4.7.2014 kl. 16.00.

Utlåtandet har beretts i samarbete med sakkunniga från de olika verksamhetsområdena.

Stadsstyrelsen 9.6.2014 § 12

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att Vanda stads utlåtande om halvtidsrapporten från arbetsgruppen som bereder lagen om metropolförvaltningen ges till finansministeriet i enlighet med bilagan.

Behandling:

Stadsstyrelsens ordförande Tapani Mäkinen konstaterade att Samlingspartiets stadsstyrelsegrupp motsätter sig metropolförvaltning och föreslog att formuleringen av Vandas utlåtande ändras till att lyda enligt följande: "Vanda motsätter sig en metropolförvaltning i och med att läget nu har ändrats i fråga om social-och hälsovårdsreformen. Det är inte rätt att beslut om metropolförvaltningen och social-och hälsovårdslösningen fattas på olika tider. Som ett alternativ till metropolförvaltningen ombes en utredning av hur MBT-frågorna kan utvecklas via Nylands förbund. Detta alternativ kan också innefatta en utredning av processen med att sammanställa en metropolplan." Stadsstyrelsedamot Markku Weckman understödde Mäkinens förslag.

Ordförande konstaterade att man måste hålla omröstning om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: de som understöder stadsdirektörens förslag röstar ja, medan de som understöder förslaget som framlagts av stadsstyrelsens ordförande Tapani Mäkinen, röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

I omröstningen gavs 13 ja-röster (Bruun, Holopainen, Hurri, Jääskeläinen, Karlsson, Kauppinen, Kokko, Letto, Mäntynen, Niemelä, Niinistö, Näätäsaari, Ranto) och 4 nej-röster (Multala, Mäkinen, Orpana, Weckman). Ordförande konstaterade att ändringsförslaget hade blivit förkastat.

Beslut:

Stadsdirektörens förslag godkändes.

Stadsfullmäktige 16.6.2014 § 6

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att i enlighet med bilagan till finansministeriet lämna Vanda stads utlåtande om halvtidsrapporten från den arbetsgrupp som bereder lagen om metropolförvaltningen.

Behandling:

Ledamoten Lauri Kaira föreslog att Vandas utlåtande ändras till att lyda enligt följande:

"Vanda motsätter sig en metropolförvaltning i detta ändrade läge vad gäller social- och hälsovårdsreformen. Det är inte rätt att beslut om metropolförvaltningen och social- och hälsovårdslösningen fattas på olika tider. Som ett alternativ till metropolförvaltningen ombedes en utredning av hur MBT-frågorna kan utvecklas via Nylands förbund. Detta alternativ kan också innefatta en utredning av processen med att sammanställa en metropolplan."

Ledamöterna Tapani Mäkinen, Sari Multala och Seija Puha understödde Kairas förslag.

Ordföranden konstaterade att man måste hålla omröstning om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: de som understöder stadsstyrelsens förslag röstar ja, medan de som understöder ledamot Kairas förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

I omröstningen gavs 47 ja-röster, 16 nej-röster och 3 ledamöter var inte närvarande vid omröstningen, varvid ledamoten Kairas förslag förkastades.

Ledamoten Irja Ansalehto-Salmi föreslog följande ändring i Vandas utlåtande punkt 1 c:

"Vanda stad anser att modellen med en begränsad mängd uppgifter är en ändamålsenlig utgångspunkt för organiseringen av metropolförvaltningen. I arbetsgruppens uppdrag ingick inte något alternativ till metropolförvaltning i storlek med landskapet Nyland. Vanda stad anser att detta är ett realistiskt alternativ som bör utredas på basis av en metropolförvaltning som utgår från Nylands förbund och som med avseende på skötseln av metropolförvaltningens uppgifter har detta som utgångspunkt.

Ledamoten Johannes Hirvaskoski understödde Ansalehto-Salmis förslag.

Ordföranden konstaterade att man måste hålla omröstning om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: de som understöder stadsstyrelsens förslag röstar ja, medan de som understöder ledamot Ansalehto-Salmis förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen gavs 44 ja-röster, 3 nej-röster, 16 ledamöter röstade blankt och 3 ledamöter var inte på plats vid omröstningen. Ordförande konstaterade att Ansalehto-Salmis förslag förkastades.

Beslut:

Stadsstyrelsens förslag godkändes.

Vidare antecknades att den **sannfinländska fullmäktigegruppen** lämnade följande uttalande till protokollet:

"Den sannfinländska fullmäktigegruppen förutsätter att det görs en objektiv utredning av bägge de föreslagna metropolförvaltningsmodellerna, och att man i utredningen presenterar metropolförvaltningens för- och nackdelar både uttryckt i euro och funktionellt. I utredningen ska man även presentera de negativa och positiva följderna om Vanda skulle ställa sig utanför metropolförvaltningen. Det finns klart vägande motiveringar för en dylik utredning redan på basis av statens beslut gällande social- och hälsovårdsreformen vars följder ännu inte är klara. Utredningen ska göras innan Vanda stadsfullmäktige fattar det slutliga beslutet i frågan."

Vidare antecknades att **samlingspartiets fullmäktigegrupp** lämnade följande uttalande till protokollet:

"Vår fullmäktigegrupp förutsätter att det görs en objektiv utredning av de föreslagna metropolförvaltningsmodellerna i vilken metropolförvaltningens ekonomiska och funktionella för- och nackdelar presenteras. Utöver drift- och investeringsekonomin bör även dess effekt på balansräkningen utredas med avseende på kommunernas tillgångar och skuldsättning.

I utredningen bör man även redogöra för de negativa och positiva följderna av att man i stället för metropolförvaltningen väljer lättare samarbetsalternativ, till exempel via Nylands förbund.

Det finns vägande motiveringar för en dylik utredning redan på basis av statens beslut gällande social- och hälsovårdsreformen vars följder ännu inte är klara.

Utredningen bör göras innan förberedelserna för en eventuell metropollag inleds.”

Bilagor:

- Vanda stads utlåtande om halvtidsrapporten från den arbetsgrupp som bereder lagen om metropolförvaltningen
- Begäran om utlåtande över halvtidsrapporten från den arbetsgrupp som bereder lagen om metropolförvaltningen
- Halvtidsrapport från den arbetsgrupp som bereder lagen om metropolförvaltningen 1.4.2014
- Omröstningsprotokoll, Kairas förslag, fge 16.6.2014 § 6
- Omröstningsprotokoll, Ansalehto-Salmis förslag, fge 16.6.2014 § 6

Besvärsanvisning: 4.1. Besvärsförbud

Närmare information:

Stadsdirektör Kari Nenonen, tfn 83922101, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Utvecklingschef Tarja Lumijärvi tfn 83922705, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)